

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะของซิมป์สัน Development of learning activities for Thai music of Mathayomsuksa 2 students according to Simpson's skills development

ปัญญา ไช้พรมราช¹ และ ธนกร เฟ่งศรี²

Panya Khaiphrommarat¹ and Thanaporn Bhengsri²

Article History

Received : January 6, 2020

Revised : June 15, 2020

Accepted : June 24, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สันที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีไทยตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน จำนวน 10 แผน ผลการประเมินคุณภาพและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยรายแผน อยู่ระหว่าง 4.04-4.56 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.30 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อตั้งแต่ 0.45-0.67 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.85 3) แบบประเมินบันทึกการเล่นดนตรีไทย มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน ทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และประเมินความพึงพอใจด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของ E_1/E_2 และการคำนวณดัชนีประสิทธิผล (E.I.)

ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สันมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.60/84.73 จากเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สันมีค่าเท่ากับ 0.7746 ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 77.46 และ 3) นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เปิดโอกาสให้ซักถามร่วมแสดงความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ นักเรียนชอบที่ได้แสดงความคิดริเริ่ม และนักเรียนชอบที่ได้เรียนผ่านการพูด ฟัง และปฏิบัติ ตามลำดับ

คำสำคัญ : กิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีไทย ; ความพึงพอใจ ; ซิมป์สัน ; ดัชนีประสิทธิผล

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาดุริยางคศิลป์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, Graduated Student in Master of Music, College of Music, Mahasarakham University

² อาจารย์ วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, Lecturer, College of Music, Mahasarakham University

ABSTRACT

The purposes of research were 1) to develop Thai music learning activities of secondary school students, year two, 2, as following to the concept of Simpson's practical skills development with efficiency, in accordance to the criteria 80/80 2) to find the effectiveness index of organizing learning activities of Thai music as following to Simpson's practical skills development Of Mathayom Suksa 2 and 3) to study the satisfaction of Mathayom Suksa 2 students who learned by learning activities, according to developing Simpson's practical skills. The sample group used in this research was Mathayom Suksa 2, 24 students. The tools used in this research are : 1) Learning plan, according to the concept of Simpson's 10 practical skills development. The quality assessment and appropriateness of the learning plan have the average of each plan which is between 4.04 - 4.56, with the overall average 4.30. 2) Learning achievement test of Ankhalung Band, 30 items, with the power of discrimination from 0.45 - 0.67 and the confidence of the whole test is 0.85. 3) Assuring/ Evaluating form for recording Thai musical playing has a consistency index of 1.00 and 4) The satisfaction of students studying according to the concept of developing Simpson's practical skills has consistency index between 0.67 - 1.00. Data collection was a single group which has Test before and after learning with the learning plan according to the concept of developing Simpson's practical skills. Test before learning by using the achievement test and assess the satisfaction with the satisfaction questionnaire. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, analysis of the efficiency of E_1/E_2 and Finding the effectiveness index (E.I.).

The results of the study were as follows: 1) Learning plan according to Simpson's practical skills development have an efficiency of 83.59 / 84.72 from the standard 80/80 2) The effectiveness index of the art learning management plan according to Simpson's practical skills development, is equal to 0.7746 which accounted for 77.46 percent and 3) Students studying with the art learning plan according to Simpson's practical skills development were satisfied at the highest level. When considering each item, it was found that giving the opportunity to ask questions has the highest mean, followed by students who have creative thinking and students are like to speak like to learn music through speaking, listening and performing respectively.

Keywords : Thai Music Learning Activities ; Satisfied ; Simpson's ; Effectiveness Index

บทนำ

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (มาตรา 24) (5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้ง สามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ ซึ่งในประเทศไทยนั้น นับเป็นชาติหนึ่งที่ได้รับการยอมรับว่ามีวัฒนธรรมประเพณีอันงดงาม มีดนตรีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะมีความประณีตงดงาม อันเกิดจากองค์ประกอบ

ที่เกิดจากการใส่ใจทุกรายละเอียดของการสร้างสรรค์ แต่ด้วยสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองที่มีทั้งช่วงรุ่งเรืองและช่วงเสื่อมถอย ทำให้ดนตรีไทยมีปัจจัยเสี่ยงที่จะเสื่อมถอยหากขาดการอนุรักษ์ และการสืบสานที่เป็นรูปธรรมแบบยั่งยืน Suksathikan (2009) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มาตรฐานการเรียนรู้ มาตรฐาน ศ 2.1 เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ตัวชี้วัดที่ 2 อ่าน เขียนร้องโน้ตไทย และโน้ตสากลที่มีเครื่องหมายแปลงเสียง ตัวชี้วัดที่ 4 ร้องเพลง และเล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวง ตัวชี้วัดที่ 6 ประเมินพัฒนาการทักษะทางดนตรีของตนเองหลังจากการฝึกปฏิบัติมาตรฐาน ศ 2.2 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่า

ของคนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ตัวชี้วัดที่ 2 บรรยายอิทธิพลของวัฒนธรรมและเหตุการณ์ ในประวัติศาสตร์ที่มีต่อรูปแบบของคนตรีในประเทศไทย จาก หลักสูตรและตัวบ่งชี้ที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้น พิจารณาได้ว่าหน่วยงาน ทางการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระทรวงศึกษาธิการได้บรรจุให้ หลักสูตรสถานศึกษาต้องมีสาระการเรียนรู้ดนตรี โดยมีจุดประสงค์ เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีกิจกรรมที่จะช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางด้าน อารมณ์ และปลูกฝังให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกรักและเห็นคุณค่า ของศิลปวัฒนธรรมของชาติ ปัจจุบันยุคของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป อย่างรวดเร็วทำให้เกิดการหลงไหลทางวัฒนธรรม คนตรีไทยจึง ไม่ค่อยได้รับความนิยมกับหมู่เด็กและวัยรุ่น เมื่อเทียบกับดนตรีหรือ การแสดงของชาวต่างชาติด้วย ข้อจำกัดของการฝึกหัดที่ดนตรีไทย มีมาตรฐานที่ค่อนข้างเคร่งครัด การสร้างบรรยากาศในการเรียน หรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงต้องอาศัยแนวคิดหรือรูปแบบ การสอนใหม่ๆ เพื่อให้การเรียนรู้บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทางด้านทักษะพิสัย เป็นรูปแบบที่มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านการ ปฏิบัติการ การกระทำหรือการแสดงออกต่างๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ หลักการหรือวิธีการ ที่แตกต่างไปจากการพัฒนาทางด้านจิตพิสัย หรือพุทธิพิสัย รูปแบบที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา ทางด้านนี้ที่สำคัญ คือรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิด การพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน Simpson and Brown (1977) โดยซิมป์สันระบุว่า ทักษะเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับ พัฒนาการทางกายของผู้เรียน เป็นความสามารถในการประสาน การทำงานของกล้ามเนื้อ หรือร่างกาย ในการทำงานที่มีความ ซับซ้อนและต้องอาศัยความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อหลายๆ ส่วนการทำงานดังกล่าวเกิดขึ้นได้จากการสั่งงานของสมอง ซึ่งต้อง มีปฏิสัมพันธ์กับความรู้สึกที่เกิดขึ้น ทักษะปฏิบัตินี้สามารถพัฒนา ได้ด้วยการฝึกฝน ซึ่งหากได้รับการฝึกฝนที่ดีแล้วจะเกิดความ ถูกต้องความคล่องแคล่วความเชี่ยวชาญชำนาญการ และความ คงทน ผลของพฤติกรรมหรือการกระทำสามารถพิจารณาได้จาก ความรวดเร็ว ความแม่นยำ ความแรงหรือความราบรื่นในการจัดการ โดยวัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดนี้ ช่วยให้ ผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือทำงานที่ต้องอาศัยการเคลื่อนไหว หรือ การประสานงานของกล้ามเนื้อทั้งหลายได้อย่างดี มีความถูกต้อง และมีความชำนาญ (Khemmani, 2010)

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสอนนักเรียนในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง วงอังกะลุง พบว่านักเรียนมีความสนใจน้อย ไม่ตั้งใจปฏิบัติและ เห็นว่าเป็นวิชาที่น่าเบื่อ อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เกี่ยวกับการฝึกหัดฝึกซ้อมและการบรรเลงที่เป็นมาตรฐาน จะมี หลักในการปฏิบัติเคร่งครัดเพื่อรักษารูปแบบของการบรรเลงดนตรีไทย

ที่เป็นมาตรฐานไว้ ดังนั้นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อฝึกหัดให้ผู้เรียนจึงเป็นเรื่องท้าทายสำหรับครูผู้สอนว่าจะทำ อย่างไรให้ผู้เรียนเรียนรู้เพราะเห็นคุณค่ามิใช่เรียนเพราะถูกบังคับ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงต้องคำนึงถึงธรรมชาติของวิชา และ วัยของเด็กที่ต้อง เสริมแรงและวางรูปแบบกิจกรรมอย่างไรให้มี ทั้ง ความสุข สนุกสนาน โดยยังคำนึงถึงรูปแบบ มาตรฐานตาม กระบวนการทางดนตรีไทย เพราะปัญหาที่พบคือเมื่อเด็กไม่สามารถ ปฏิบัติกิจกรรมได้ตามที่ตั้งใจไว้ ก็จะเกิดความท้อแท้ เบื่อหน่าย ขาดความมั่นใจในตนเอง จนสุดท้ายก็จะขาดความสนใจในวิชาเรียน ไปในที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอน ที่นิยมนำมาใช้ในด้านปฏิบัติ ซึ่งในวงการศึกษาด้านดนตรีผู้ศึกษา ด้านการสอนปฏิบัติดนตรีนิยมนำการสอนดนตรีที่ได้ผลแล้ว มาศึกษาเพิ่มเติม เช่น การสอนดนตรีของโคดาเย การสอนดนตรี ของดัลโครซ และการสอนดนตรีของออร์ฟ ซึ่งผู้วิจัยคาดว่ารูปแบบ การสอนปฏิบัติอื่นๆ ที่มีขั้นตอนวิธีการและการเน้นทักษะปฏิบัติ จะสามารถแก้ปัญหาและพัฒนาทักษะของผู้เรียนได้ จึงได้ศึกษา แนวคิดการพัฒนาทักษะของซิมป์สัน ซึ่งเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้น การพัฒนาความสามารถของผู้เรียนทั้งในด้านการปฏิบัติ มีขั้นตอน และการแสดงออกอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อใช้แก้ปัญหาที่พบในชั้นเรียน ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้จะเป็น ประโยชน์ต่อรายวิชาดนตรีและรายวิชาอื่นๆ ที่มีการจัดการเรียน การสอนปฏิบัติ นอกจากนี้ยังสามารถนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทาง ในการวางแผนการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ปฏิบัติ ให้มีประสิทธิภาพและเต็มศักยภาพของผู้เรียนเพื่อประโยชน์สูงสุด ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

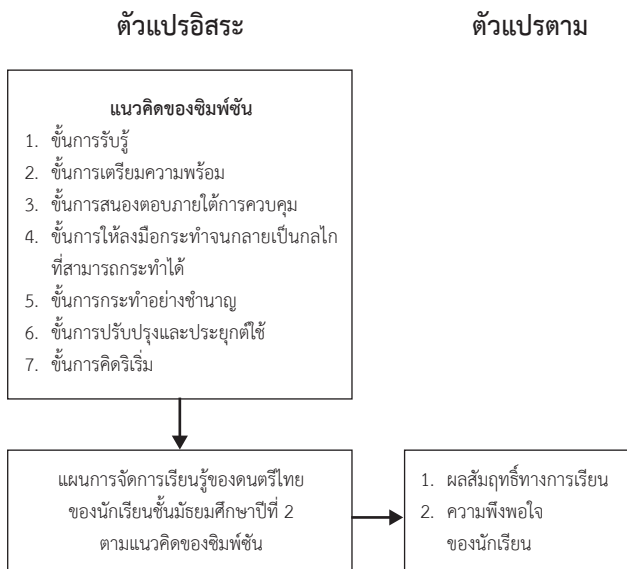
1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ของคนตรีไทยของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามแนวคิดแนวคิดการพัฒนาทักษะ ปฏิบัติของซิมป์สัน ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ดนตรีไทยตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของ ซิมป์สันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะ ปฏิบัติของซิมป์สัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด การพัฒนาทักษะปฏิบัติของ Simpson and Brown (1977) พบว่า การจัดการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัติให้ได้ผลลัพธ์ตาม วัตถุประสงค์ จำเป็นต้องทำตามขั้นตอน และมีรูปแบบที่ชัดเจน

เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนพระบาทนาสิงห์พิทยาคม อำเภอรันทนาปี จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 2 ห้อง โดยแบ่งเป็นห้อง 2/1 จำนวน 26 คน ห้องที่ 2/2 จำนวน 24 คน รวมนักเรียนทั้งหมด 50 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2 โรงเรียนพระบาทนาสิงห์พิทยาคม อำเภอรันทนาปี จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 นักเรียนทั้งหมด 24 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อหาคุณค่าขั้นประสิทธิผล และศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องวงอังกะลุง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ทั้งหมดจำนวน 10 แผน รวม 40 ชั่วโมง

เป็นการปฏิบัติจำนวน 7 แผน 30 ชั่วโมง โดยบทเพลงที่กำหนดไว้ ได้แก่ โหมโรงบูเชินซอก ลาวเสียงเทียน ระบำเทพบันเทิง และ โหมโรงคลื่นกระทบฝั่ง โดยมีการประเมินการเล่นดนตรีไทยและการทดสอบย่อยหลังแผน มีสัดส่วน 50 : 50 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยจากการประเมินแบบมาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ค่า IOC รายแผนอยู่ระหว่าง 4.04 ถึง 4.56 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30

ตอนที่ 2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องวงอังกะลุง เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยวิธีการของเบรนนัน ตั้งแต่ 0.45 ถึง 0.67 ค่าความเชื่อมั่น (rcc) ของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของ Lovett เท่ากับ 0.85 และแบบประเมินบันทึกการเล่นดนตรีไทย มีค่า IOC เท่ากับ 1.00

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องวงอังกะลุง ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความพึงพอใจตามมาตราส่วนประเมินค่าของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) แบบ 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การเก็บข้อมูลเป็นกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบประเมินการเล่นดนตรีไทย ดำเนินการสอนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2561 ถึงวันที่ 27 กันยายน 2561 เป็นเวลา 40 ชั่วโมง เมื่อสิ้นสุดการสอนตามกำหนดแล้วทำการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบประเมินการเล่นดนตรีไทยชุดเดิม และประเมินความพึงพอใจด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องวงอังกะลุง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน โดย E_1 วิเคราะห์จากการประเมินการเล่นดนตรีไทยและการทดสอบย่อยหลังแผน มีสัดส่วน 50 : 50 และ E_2 วิเคราะห์จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2 (Nuangchaler, 2017)

2. วิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องวงอังกะลุง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน โดยใช้สูตร E.I. (Nuangchalern, 2017)

3. วิเคราะห์หาค่าความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องวงอังกะลุง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันมีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.60/84.73 ดังตารางที่ 1-3

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)

จำนวนผู้เรียน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) (80 คะแนน)		
	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
24	66.88	2.51	83.60

ตารางที่ 2 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_2)

จำนวนผู้เรียน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) (30 คะแนน)		
	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
24	25.42	1.53	84.73

ตารางที่ 3 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน

จำนวนผู้เรียน	E_1 / E_2		
	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
24	66.88/25.42	2.51/1.53	83.60/84.73

2. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องวงอังกะลุง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัด

การเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันมีค่าเท่ากับ 0.7746 คิดเป็นร้อยละ 77.46 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน

การจัดการเรียนรู้	n	คะแนนเต็ม	ผลรวมของคะแนน		E.I.
			ก่อน	หลัง	
ตามแนวพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน	24	30	232	610	0.7746

3. นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่องวงอังกะลุง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของ ซิมพ์สัน มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ที่เปิดโอกาสให้ซักถามร่วมแสดงความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ นักเรียนชอบที่ได้แสดงความคิดเห็นริเริ่ม และนักเรียนชอบที่ได้เรียนผ่านการพูด ฟัง และปฏิบัติตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.60/84.73 ซึ่งหมายความว่าจัดการการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ระหว่างเรียนเฉลี่ยร้อยละ 83.60 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ และทำให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้หลังเรียนเฉลี่ย 84.73 ถือเป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งจากผลการวิจัยข้างต้น 80 ตัวแรก (E_1) คือ การประเมินการเล่นดนตรีไทยและการทดสอบย่อยหลังแผน มีสัดส่วน 50 : 50 ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 83.60 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ ส่วน 80 ตัวหลัง (E_2) คือผู้เรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 84.73 ถือเป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์ แสดงว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ซึ่งมีค่า S.D. ของ E_1/E_2 เท่ากับ 2.51/1.53 ซึ่งหมายความว่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ E_1 เท่ากับ 2.51 และ E_2 เท่ากับ 1.53 มีค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) เท่ากับ 3.75/6.01 ซึ่งต่ำกว่า

10 หมายถึงระดับคุณภาพการสอนดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chuachanat (2015) พบว่า รูปแบบการเรียนรู้พลศึกษา ด้านทักษะปฏิบัติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่นำแนวคิด การพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันและรูปแบบการเรียนการสอน ทักษะปฏิบัติของ Harrow (1972) มากำหนดเป็นกรอบแนวคิด มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 76.47/76.79 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chaisiri (2018) พบว่า ชุดการสอนโดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันเรื่อง การร้อยลูกปัดวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 95.03/81.33 เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิด การพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปใช้พัฒนาการเรียนรู้อบรมนักเรียนได้

2. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ เรื่องวงอังกะลุง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่จัด การเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของ ซิมพ์สัน มีค่า เท่ากับ 0.7746 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 77.46 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ Chuachanat (2015) พบว่า รูปแบบการเรียนรู้พลศึกษา ด้านทักษะปฏิบัติสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่นำแนวคิด การพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน และรูปแบบการเรียนการสอน ทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์มากำหนดเป็นกรอบแนวคิด มีค่าดัชนี ประสิทธิภาพเท่ากับ 0.7633 แสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้า 0.7633 หรือคิดเป็นร้อยละ 76.33 สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pholchan (2015) ค่าดัชนีประสิทธิผลของชุดฝึกทักษะ ตามหลักการของเดวิสร่วมกับเทคนิค STAD บนพื้นฐานหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มีต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ และทักษะการเขียนภาพระบายสีมีค่าเท่ากับ 0.62, 0.94 และ 0.67 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียน การสอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ตามแนวคิด การพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.57 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.59 ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่อยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อ ที่นักเรียนเกิดความพึงพอใจมากที่สุดอันดับแรก คือ การเปิดโอกาส ให้ซักถามร่วมแสดงความคิดเห็นโดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.83 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.38 อาจเนื่อง มาจากการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดการพัฒนา ทักษะด้านปฏิบัติของซิมพ์สัน มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดง ความคิดเห็นของตนเอง และสามารถแสดงความสามารถของตน ออกมาได้อย่างอิสระ ซึ่งตรงกับขั้นตอนที่ 6 ของแนวคิดการพัฒนา

ด้านทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน เป็นขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้ ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะหรือการปฏิบัติของตนให้ดียิ่งขึ้น และ ประยุกต์ใช้ทักษะที่ตนได้รับการพัฒนาในสถานการณ์ต่างๆ อันดับสอง คือ นักเรียนมีความพึงพอใจที่ได้แสดงความคิดริเริ่มโดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.75 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.53 อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้ และสามารถแสดงความคิดเห็นและวิธีการของตนในการที่จะปฏิบัติ ร่วมกันกับเพื่อนๆ ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และเกิดความ สนุกสนานในการปฏิบัติ อันดับสามนักเรียนมีความพึงพอใจที่ได้เรียน ผ่านการพูด ฟัง และปฏิบัติโดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.71 และ มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.46 ซึ่งอาจเนื่อง มาจากการจัดการเรียนรู้ที่มีการแลกเปลี่ยนระหว่างผู้สอนและ ผู้เรียนทำให้นักเรียนเกิดความสนใจมากขึ้น เช่น การท่องโน้ตเสียง สูงต่ำสลับกันและปฏิบัติด้วยเครื่องดนตรีกับเพื่อนๆ โดยมีการ แลกเปลี่ยนบทเพลงและสลับกันไปมาทำให้เกิดความสนุกสนาน ในการเรียนรู้มีผลให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนมากขึ้น สอดคล้องกับ Chuachanat (2015) ซึ่งกล่าวว่า การจัดกิจกรรม การเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ มีกิจกรรมการเรียนรู้ ที่หลากหลายเป็นระบบตามขั้นตอน ซึ่งในแต่ละขั้นตอนก็มีกิจกรรม ที่น่าสนใจ มีความแปลกใหม่จากที่เคยเรียนมา ผู้เรียนจะมีความ สนุกสนานเพราะได้ฝึกปฏิบัติและได้ทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนและ เรียนรู้ด้วยตนเอง ปรับปรุงและประยุกต์ใช้ นำเอาความรู้ที่ได้เรียน มาใช้จริงตามสถานการณ์ที่กำหนด ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและปฏิบัติ ได้มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Prontadavit (2017) ซึ่งกล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่จะส่งผลต่อผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ไม่เพียงเฉพาะเนื้อหาที่ผู้สอนนำเสนอ แต่ควรออกแบบการจัดการ เรียนรู้โดยใช้รูปแบบ วิธีการ และกิจกรรมต่างๆ ที่หลากหลายเหมาะสม กับผู้เรียน เนื้อหาทฤษฎี และบริบทของชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมให้ ผู้เรียนสนุกสนานมีชีวิตชีวา และสนใจเรียนทำให้ไม่เบื่อหน่าย จะส่งผล ทำให้ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน จัดจำเนื้อหา ได้นาน และสามารถ เรียนรู้กระบวนการสร้างองค์ความรู้ให้กับตนเอง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนา ทักษะของซิมพ์สันรายวิชาดนตรี สถานศึกษาควรมีความพร้อม ในด้านอุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนด้านดนตรี เช่น อุปกรณ์ และเครื่องดนตรีที่เพียงพอต่อผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถลงมือ ปฏิบัติได้อย่างทั่วถึง

2. ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูผู้สอนควรศึกษาแผนการสอน วิดีโอ โน้ตเพลง ในแผนการสอน เพื่อเตรียมความพร้อม และตัวผู้สอนเองที่ต้องศึกษาเนื้อหาบทเรียน อาจมีการลงมือปฏิบัติก่อนเพื่อที่จะสามารถแนะนำผู้เรียนได้

3. ควรจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้มีความพร้อมสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น ความพร้อมของห้องเรียน ความพร้อมของผู้เรียน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ในเนื้อหาดนตรีไทยระดับชั้นอื่นๆ

2. ควรมีการศึกษาการพัฒนาวิธีสอนทักษะปฏิบัติตามแนวพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ในการเรียนดนตรีประเภทอื่นๆ

References

- Chaisiri, K. (2018). Kānphatthana chut kānsōṅ doī chai rūpbāp kānsōṅ thaksa patibat khōṅ 'ong kān rōj lūṅpat wichān ngān 'āchīp læ theknōlōyī samrap nakriān chan prathomsuksā pī thī hā rōngriān wat 'āng kēo (chīp pān kham) (Development of Teaching Package by Teaching Technology and Skill Teaching Method for Prathom Suksa 5 Students at Wat Ang Kaew School (jeeb parnKham). *Silpakorn Education Research journal*. 10(1), 179.
- Chuachanat, Y. (2015). Kānphatthana rūpbāp kān riānrū phalasuksā dān thaksa patibat samrap nakriān chan matthayommasuksā pī thī sām (The development of physical education learning model on practical skills For mathayomsuksa 3). *Journal of Educational Measurement Mahasarakham University*. 21(2), 236-246.
- Harrow, A. J. (1972). *A taxonomy of the psychomotor domain : A Guide for Developing Behavioral Objectives*. New York : David McKay.
- Khemmani, T. (2010). *Saī kānsōṅ 'ongkhwāmru phūā kānchat krabūān kān riānrū thī mī prasitthipap*. (Teaching method knowledge for efficient learning process management). Bangkok : Chulalongkorn University Printing House.
- Krasuangsuksathikan. (2009). *Laksut kēn klāng kānsuksā naphūn thān Phutthasakkarat sōṅphanharōjhasip 'et* (Foundation course, basic education, 2008). Bangkok : Printing House Agricultural Cooperative Assembly of Thailand.
- Nuangchalern, P. (2017). *Wichai kān riān kānsōṅ*. 3rd ed. Bangkok : Chulalongkorn University Printing.
- Pholchan, S. (2015). Kānphatthana khwāmkhīt sāngsan khwāmrapphitchōp læ thaksa kān khīān phāp rabaīsī doī chai chut fuk thaksa kān khīān phāp rabaīsī pōttōe tām lakkān khōṅ dē wīrawa makap theknik STAD bon phūnthān lak pratyā khōṅ sēthakit phōphīāng klum sārā kān riānrū sinlapa chan matthayommasuksā pī thī sām (Development of creative thinking, responsibility, and writing skills using posters, training on drawing and painting skills in accordance with Davies' principles and STAD techniques based on the sufficiency economy philosophy Art learning group for Mathayomsuksa 3). *Sakon Nakhon Graduate Studies Journal Rajabhat University*. 12(59), 51-62.
- Prontadavit, N. (2017). Kānphatthana kānchatkān riānrū chōēng ruk nai wichān chatkān riānrū (Proactive development of learning management in learning management). *Rajamangala University of Technology Krunthep Research Journal*. 11(1), 85-94.
- Simpson, R. D. & D. K. Brown. (1977). Validiating Science Teaching Competencies Using the Delphi : Method. *Science Education*. 61(6), 211-213.